

PRISIKĖLIMAS

Kauno Kristaus Prisikėlimo parapijos laikraštis

Marijos apsiareiškimo Šiluvoje 400 m. Jubiliejus

Artėja Jubiliejaus pagrindinės iškilmės, kurios bus švenčiamos Šiluvoje 2008 m. rugsėjo 6-15 d. Kviečiame parapijiečius jose dalyvauti ir patirti gausių Dievo Motinos malonių. Ta proga redakcija supažindina su Šiluvos istorija (medžiaga parengta pagal internetinę šios šventovės svetainę).

*Šventoji Marija, Dievo Motina,
Tu dovanojai pasauliui tikrąją šviesą,
Jėzų, savo Sūnų - Dievo Sūnų.
Tu visą save atidavei šaukiančiam Dievui,
taip tapdama versme gerumo,
kuris iš jo teka.*

*Parodyk mums Jėzų. Vesk mus pas jį.
Išmokyk jį pažinti ir mylėti,
kad patys
įstengtume tikrai mylėti
ir ištroškusiame pasaulyje
taptume gyvojo vandens šaltiniais.*

(Deus Caritas est, 42)

Šiluvos istorija

Ant smėlėtų kalvėlių, apsuptas spygliuočių miškų stovi Šiluvos miestelis. Iš miškų bei šilų kilo ir jo vardas - Šilas, vėliau jį imta vadinti sulenkinta forma - Šidlava, o Nepriklausomybės metais išvirtinto vardas Šiluva. Bažnyčios steigimo akte ši vietovė dar vadinama ir Būda (jis reiškia vietą, kur buvo apdorjami miško medžiai).

Šiluvos dvaro savininkas Petras Simonas Gedgaudas, sumanęs pastatyti bažnyčią, 1457 m. rugsėjo 1 d. parašė jos steigimo aktą, suteikė bažnyčiai Marijos Gimimo vardą ir išrūpino titulinis atlydus. Šiluvos bažnyčia - bene pirmoji Lietuvoje Marijos Gimimo šventovė. Garsas apie šią bažnyčią ir ypač apie rugsėjo 8-ąją jame švenčiamus Marijos Gimimo atlydus plačiai pasklido. Žmonės būriais traukdavo ne tik iš artimiausių apylinkių, bet net iš Užnemunės, kur vyravo protestantai. Antai maždaug po šimtmečio, 1551 m., Ragainės pastorius Martynas Mažvydas laiške prūsų hercogui Albrechtui skundėsi, kad jo parapijiečiai nepriprantą prie naujo tikėjimo kumigū ir švenčių dienomis vyksta į Lietuvos bažnyčias, taip pat ir į garbingosios Mergelės Marijos atlydus Šiluvoje.

XVI a. reformacijos banga atsirito ir iki Šiluvos: ją valdę dvarininkai stojo reformatų pusėn. Jonas Zaviša šalia Šiluvos pastatydino liuteronų koplyčią, jo brolis Merkelis laikomas Šiluvos kal-

vinų parapijos įkūrėju. Kurį laiką Šiluvoje veikė evangelikų reformatų koplyčia ir katalikų bažnyčia, tačiau apie 1569 m., Šiluvoje šeiminkaujant uoliam reformacijos skleidėjui Merkeliui Šemetai, paskutinis Šiluvos klebonas Jonas Holubka surinko išlikusias bažnyčios vertybes bei dokumentus ir, viską sudėjęs į geležimi kaustytą dėžę, užkasė netoli buvusios bažnyčios. Dalis katalikų bažnyčios turto atsidūrė reformatų rankose. Daug metų kalvinų bažnyčios bokšte skambėjo iš katalikų bažnyčios paimtas varpas su užrašu: „O florens Rosa, Mater Dei speciosa“ (O žydinti rože, skaisti Dievo Motina!).

Kalvinų įsigalėjimui dar bandė pasipriešinti Žemaičių vyskupas Merkelis Giedraitis, pradėjęs bylas prarastoms bažnyčioms atgauti, mat Lietuvos III Statutas 1588 m. pripažino katalikų teisę atgauti nusavintus turtus. Vyskupas savo pradėtąjį darbą apie 1606-uosius pavėdė uoliam ku-

nigui Jonui Smolkai-Kazakevičiui. Tačiau laimėti bylą dėl Šiluvos bažnyčios atgavimo buvo labai sunku, nes neturėta nuosavybės dokumentų.

Cia į sunkią ir painią istoriją įsiterpė pati Švč. M. Marija.

Marijos apsiareiškimas

Švč. Mergelė Marija Šiluvoje apsiareiškė 1608 metais. Tai pirmasis Marijos apsiareiškimas Europoje ir veikiausiai vienintelis, kai Marija kalbėjo kitos konfesijos žmogui. Seniausioje rašytinėje Šiluvos istorijoje, kurią parengė kan. M. Sviekas apie 1651 m., pasakojama:

„Artimo kaimo piemenėliai, ganydami bandą bažnytinėse žemėse, pamatė ant vieno didelio akmens Mergaitę išsukuotais plaukais, laikanti ant rankų vaikėlį ir graudžiai verkiančią. Kai jie pamatė šį vaizdą, vienas iš jų nubėgo pas Šiluvos kalvinų katechetą ir pranešė, ką matė. Katechetas, pasikvietęs bakalaurą, vardu SaIiamoną, prisiartinio prie akmens ir taip pat pamatė verkiančią Mergelę, kaip buvo matę piemenėliai. Įsidrąsinęs jis kreipėsi į ją: „Mergaitė, ko verki?“

Mergaitė atsakė: „Verkiu dėl to, kad prieš tai šioje vietoje

buvo garbinamas mano Sūnus, o dabar čia ariama ir sėjama“. Tai tarusi ji pranyko. Katechetas su bakalauru, kaip klaidatikiai, paniekino tą regėjimą laikydami jį piktosios dvasios padaru.

Piemenėliai, grįžę su banda į namus, tą dalyką ėmė skleisti tarp savųjų. Vienas senas ūkininkas, daugiau kaip šimto metų amžiaus, iš senatvės beveik apakęs, tarė savo kaimynams: „Mielai kaimynai, sakykit ką norit, bet aš jus tikinu, kad ant to akmens buvo ne koks gundymas, bet pasirodė toji Mergelė su savo sūneliu, kurio garbei anoje vietoje stovėjo senovinė katalikų bažnyčia. Kiek aš atsimenu, prieš aštuoniasdešimt metų mūsų ponai sugriovė ją ir panaikino“.

Kada tas pasakojimas pradėjo plisti tarp valstiečių įvairių miestelių turguose, pasiekė ir Žemaičių vyskupijos oficialią kanauninką kun. Kazakevičių Smolką, vėliau tos pačios vyskupijos pavyskupį. Jis, susirūpinęs Dievo garbės plitimu, nuvyko į Šiluvos valsčių, rūpestingai apklausė visus mačiusius tą įvykį ir atidžiai peržiūrėjo Žemaičių kunigaikštijos žemių rejestrą, ieškodamas fundacijos aktų. Po to vėl nuvyko į Šiluvos valsčių ir primygtinai prašė to seno ūkininko, kad parodytų vietą, kurioje jo atminimui stovėjusi katalikų bažnyčia. Senukas leidosi prikalbinamas ir liepė jį vesti į tą dirvą, kuri tais metais buvo rugiais apsesta. Jis tikino, kad nors ir aklas, bet apčiuopomis parodysias senosios bažnyčios ir užkasto lobio vietą. Vos atvestas į tą vietą staiga praregėjo. Padėkojęs Viešpačiui Dievui už stebuklingą regėjimo sugražinimą jis nurodė vietą, kur reikėjo kasti. Kasant buvo atrasta skrynja su Šiluvos bažnyčios lobiu.

1622 m. paskirtasis Šiluvos klebonas kun. Jonas Kazakevičius, laimėjęs bylą dėl nuosavybės grąžinimo katalikams, senosios bažnyčios vietoje pastatė nedidelę medinę bažnytelę ir atgaivino Šilinių atlydus.

Šiluvoje Marija išsakė didžiausią savo troškimą - kad būtų garbinamas jos Sūnus. Marijos troškimas turėtų tapti ir mūsų, krikščionių, troškimu garbinti Viešpatį Jėzų Kristų. Šiluvoje Marija rodė ne į save, bet į savo Sūnų - tikrąjį Kelią, Tiesą ir Gyvenimą. Laukuose, kuriuose buvo ariama ir sėjama, Marija kvietė prisiminti prieš amžius šiose vietose pasėtą Dievo žodį, gyvybės žodį.

Religinius nesutarimus išgyvenusioje Šiluvoje Marija kalbėjo kitos konfesijos žmogui - kalvinui. Ar šis unikalus faktas nėra Viešpaties

Nukelta į 2 psl.

Atkelta iš 1 psl.

per savo Motiną perduotas raginimas krikščionims susitaikinti? Tik per susitaikinimą įmanu pasiekti taiką ir ramybę, atgauti kūno ir dvasios sveikatą:

„Taikos Karaliene!“ - kreipėsi popiežius Jonas Paulius II 1993-aisiais į Šiluvos Mergelę, „Ligonių Sveikata!“ - daugelį metų su pasitikėjimu šaukiasi Šiluvos Dievo Motinos tikintieji.

Švč. Mergelės Marijos apsiereikimo koplyčia

Pasklidus tarp žmonių žinia, kad prie akmens (pagal kitus šaltinius, ant akmens) pasirodžiusi Mergelė Marija, vis daugiau žmonių eidavo į tą vietą pasimelsti. Per kelis dešimtmečius po Marijos apsiereikimo Šiluvoje sustiprėjo katalikai labai gerbė šią vietą, ją puošdavo, joje meldavosi ir giedodavo.

Vysk. Aleksandras Sapiega 1663 m. Marijos apsiereikimo vietoje pastatė medinę koplyčią, ant apsiereikimo akmens buvo įrengtas altorius. Po susišaudymo su kalvinistais, kurio metu buvo peršautas katalikų vikaras ir Nukryžiuotojo paveikslas, koplyčioje įvesti Šv. Kryžiaus garbinimo atlaidai.

Šiluvos klebonas prepozitas Tadas Bukota iš Londono parvežė marmurinę Marijos su Kūdikiu statulą, kuri 1770 m. pastatyta Apsiereiki-

monas Giedraitis 1818 m. ją perstatė į naują, erdvesnę medinę koplyčią su kolonomis, primenančiomis Vilniaus arkikatedros architektūrinį stilių. Ši koplyčia išstovėjo iki XX a. pradžios.

Vysk. M. Paliulionis 1886 m. rugsėjo 8 d., švenčiant Švč. Mergelės Marijos su Kūdikiu paveikslu vainikavimo šimtmetį, iškilmingai vainikavo Marijos apsiereikimo vietoje stovinčią statulą, vadinamą Ligonių Sveikata. Vainikai Marijai ir Kūdikiui nukaldinti už Šiluvos parapilijiečių suaukotas lėšas.

1903 m. paskirtas Šiluvos klebonu kun. Marcelinas Jurgaitis tuoj ėmė rūpintis naujos koplyčios statyba, mat norėjo suspėti pastatyti naują, didingą koplyčią Marijos apsiereikimo 300 metų sukakčiai. Paryžiuje gyvenęs architektas lietuvis Antanas Vivulskis padarė naujos mūrinės koplyčios brėžinius, bet statyba tepasidėjo 1912 m. 1912 metais, minint Marijos apsiereikimo 300 metų sukaktį (mat, remiantis kai kuriais šaltiniais, buvo klaidinčiai nustatyta Marijos apsiereikimo data), prelatas Jonas Mačiulis-Maironis pašventino koplyčios kertinį akmenį. Pirmasis pasauli-

mo koplyčios altoriuje. Peršautasis kryžius perkeltas į bažnyčią ir pakabintas prie Švč. Jėzaus Širdies altoriaus. Po 1843 m. jis perneštas į bažnyčios koplytėlę, kur saugomos ir kitos istorinės vertybės.

1663 m. statyti koplyčiai supuvus, Žemaičių vyskupo pagalbininkas Simonas Giedraitis 1818 m. ją perstatė į naują, erdvesnę medinę koplyčią su kolonomis, primenančiomis Vilniaus arkikatedros architektūrinį stilių. Ši koplyčia išstovėjo iki XX a. pradžios.

nis karas sunkino koplyčios statybą, per karą ji buvo apgriauta. Tačiau net karo metais žmonės rinkdavosi prie jos, eidavo aplink ją keliais, daužydavo akmenį, ant kurio buvo apsiereikusi Švč. Mergelė Marija, rinkdavo jo nuotrupas. Koplyčia baigta statyti 1924 m. ir Šiluvos klebono kun. M. Jurgaičio pašventinta tų pačių metų rugsėjo 8-ąją. Tačiau koplyčios vidus dar nebuvo galutinai įrengtas. Vėliau įrengimu, mirus kun. M. Jurgaičiui, teko rūpintis naujam Šiluvos klebonui P. Katei. Apsiereikimo koplyčios įrengimas truko visus Nepriklausomybės metus, mons. Vaclovo Grauslio, mons. Eduardo Simaškos liudijimu, jis buvo slapta tęsiamas ir sovietų okupacijos metais.

Lietuvai vėl atgavus Nepriklausomybę, 1999 m. koplyčios prieigose pastačius antrąjį akmeninę angelo skulptūrą, pavyko galutinai įgyvendinti architekto sumanymą.

Atvykstančio į Šiluvą žvilgsnį dar iš tolo patraukia aukšta, balta, didinga Apsiereikimo koplyčia. Jos aukštis - 44 metrai. Koplyčios viduje ant apsiereikimo akmens pastatytas altorius. Virš jo - Švč. Mergelės Marijos statula. Altorius beveik koplyčios centre, jį galima apeiti, tad daug maldininkų, prašydami Dievo malonių, apie jį eina keliais. Koplyčios sienos išpuoštos freskomis, vaizduojančiomis svarbiausius Šiluvos įvykius: žemaičių krikštą 1413 m. Dubysos slėnyje, Švč. Mergelės Marijos apsiereikimą Šiluvoje, skrynios su katalikų bažnyčios turtu atradimą, Švč. Mergelės Marijos stebuklingojo paveikslu vainikavimą. 1933 m. koplyčioje buvo įrengtos Septynių Marijos skausmų stotys, kurias žmonės noriai eidavo.

Šiluvoje šiandien gyvena maždaug 790 gyventojų, veikia vidurinė mokykla. Po Šiluvą vaikstantis piligrimas gali apžiūrėti parko supamą 1838 m. statytą klasicizmo stiliaus Skaraitišės dvarą. Jame planuojama įrengti turizmo ir sveikatingumo centrą.

Sekmadienio katechezė

Dekanas klebonas mons. Vytautas Grigaravičius

Gimė iš Mergelės Marijos

mirties, kita moteris prisidėtų prie gyvenimo.

Evangelistas Lukas liudija, kad Marija pasako „TAIP“ Dievo planui ir tiki, kad Dievui nėra neįmanomų dalykų: „Štai aš Viešpaties tarnaitė, tebūna man, kaip tu pasakei“ (Lk 1,38). Sutikdama su Dievo žodžiu, ji tapo Jėzaus Motina ir, netrukdoma jokios nuodėmės, visa širdimi įsijungia į išganyto planą. Kad galėtų būti Išganytojo Motina, Marija „buvo Dievo ap rūpinta tokio uždavinio vertomis dovanomis“ (LG 56). Dievo malone Marija liko nepaliesta jokios asmeninės nuodėmės per visą savo gyvenimą.

Jėzaus gimimas pradeda visiškai naują Dievo ryšio su mumis, žmonėmis, istorijos periodą. Todėl ir metus mes skaičiuojame „po Kristaus gimimo“. Per žmogų Dievas atėjo į pasaulį kaip mūsų brolis. Dieviškasis Mesijas gimsta skurdžioje aplinkoje. Dievas tuo norėjo atkreipti dėmesį į kūdikio žmogystę. Ir aukodami Jėzų šventykloje, Jo tėvai laikosi Viešpaties įstatymo, bet duoda mažiausią auką - vargšų auką (plg. Lk 2,24; Kun 12,8).

Kiekvieno žmogaus gyvenime motina yra svarbiausias asmuo. Argi kitaip turėjo būti Jėzaus gyvenime? Tiesa, Jis dažniau kalba apie Tėvą, esantį danguje. Ir Naujojo Testamento knygos apie Mariją aiškiai retai rašoma. Tačiau galima ir reikiai atsakyti į klausimą: kas tai buvo per moteris, suteikusi Jėzui gyvybę ir jį lydėjusi visą gyvenimą?

Tai buvo paprasta mergaitė iš Nazareto, sužadėta su dailide Juozapu, tų laikų papročiu suza-

dėtuvių metu tikriausiai turėjusi ne daugiau kaip 14 metų. Šv. Rašte pateiktame Marijos portrete kalbama apie jos mergystę: Evangelijų pasakojimuose apie Jėzaus gimimą aiškiai sakoma, kad Kristus buvo pradėtas Šv. Dvasios galia, kuri „šešėliu pridengė“ Mariją, be jokio žmogiško tarpininkavimo (plg. Mt 1,20-25; Lk 1,34).

Bažnyčia skelbia, kad Marija pagimdė Jėzų, likdama mergelė. Ji pagimdė Jį, neprarasdama mergystės. Kad Marija visą gyvenimą liko mergele, yra tikėjimo dogma, Bažnyčios skelbiama nuo pat pirmųjų krikščionybės laikų.

Vatikano II Susirinkimas kalba apie Mariją kaip „šlovingąją Mergelę“ (LG 52) ir moko, kad „šią Mergelės Motinos vienybę su Sūnumi išganyto darbe regime nuo pat Kristaus prasi-dėjimo iki mirties“ (LG 57) ir kad Jo „gimimas nesumažino, bet pašventė jos, nepaliestosios Mergelės, padėtį“ (LG 57).

Marijos nekaltas prasidėjimas ir nepaliesta Dievo motinystė nepaprastu būdu rodo, ką Dievo išganingoji meilė gali žmoguje padaryti. Marija yra didingiausias išorinis ženklas, kuo kiekvienas mūsų, kaip krikščionis, yra pašauktas savo ribotu protu tapti.

Jėzus yra vienintelis Marijos Sūnus. Tačiau dvasinė Marijos motinystė apima visus žmones, kurių išganyti Jis yra atėjęs. „Ji pagimdė Sūnų, Dievo skirtą būti „pirmgimiu iš daugelio brolių“ (Rom 8,29), tai yra tikinčiųjų, prie kurių gimimo ir auklėjimo Marija prisideda su motiniška meile“ (LG 63).

Dvasiniai skaitiniai „Tikėjimo žingsniai“

Adolfa Daukšienė

3. Surask sau skirtą dokumentą /tešiny/

Kad motyvuotą kaltinimą nusikaltėliui, prokuroras turi rasti ir surašyti kelis įtikinamus kaltės įrodymus. Tas pats ir dvasiniame gyvenime. Nusprendęs, kad problemą nugalėsi Dievo žodžiu, skaityk Šv. Raštą ir pats surask pažadą, kuris tinka tavo konkrečiai situacijai, kad tikėjimo galia prasiveržtų visa stiprybe. Jis ir bus raštiškas dokumentas, patvirtinantis, kad turi teisę gauti Dievo jėgą ir pagalbą.

„Tikėjimas<...> įrodo tikrovę, kurios nematome“ (Žyd 11,1-3). Taigi tikėjimas yra tik-

rovės dalykų įrodymas. Juk neįsigysi jokio daikto (ir sveikatos), jei netikėsi, kad jis yra. Sakoma, kai pamatysiu, patikėsiu. Tačiau tikrasis biblinis tikėjimas yra tikinčiojo pasitikėjimas, kad jis turi gavęs reikiamą dalyką, nors to ir nematė.

Sergi vėžiu, atsiversk eilutę: „Jo žaizdomis tu esi išgydytas“ (Iz 53,5). Parodyk tą eilutę gydytojui, kuris sako, kad gyventi tau liko trys savaitės. Kiekvienas velnias pragare turi pripažinti ir gerbti šio įrodymo jėgą. Jei tikėsi tuo,

būsi sveikas. Tokio tikėjimo galia niekad niekad neapvils. Kartais sakoma: tikiu Dievu arba Šv. Raštu. Visas Šv. Raštas tau stebuklo nesuteiks. Prašymas bus atmestas, nes nebus konkretaus įrodymo. Tik pats turi susirasti konkrečius žodžius. Tada savo malda pripildysi patikėjimo energijos (1Jn 5,14-15).

Jei susiradai raštišką dokumentą, įsikibink į jį ir nepaleiski, nes už jį skirtas didelis atlygis (Žyd 10,35). Dievas žino, kaip ir kada ateiti pas tave.

Vatikano spaudos salė pasmerkę žiniasklaidos skelbiamas paskalas apie arkivyskupą Marcinkų

Italų spauda gana daug dėmesio skyrė šiomis dienomis išplatintai paskalai, pasak kurios prieš dvejus metus miręs lietuvių kilmės arkivyskupas Paulius Marcinkus prieš 25 metus liepęs pagrobti paauglę, Vatikano tarnautojo dukrą Emanuela Orlandi. Sensacingą gandą pakartojo ir tarptautinė žiniasklaida. Nuo jos bando neatsilikti ir „Lietuvos Rytas“, kuris pateikia gąnatinais šališką interpretaciją, kai kuriuos faktus visiškai nutylėdamas.

Pirmiausia primename šios skaudžios ir painios istorijos kontekstą. 1983 metų birželį Romoje dingo be žinios penkiolikmetė mergina Emanuela Orlandi. Kadangi jos tėvas dirbo Vatikane, greit pradėta kalbėti apie pagrobimą ir tariamus reikalavimus mainais už merginos gyvybę paleisti iš kalėjimo į popiežiaus gyvybę pasikėsinusį teroristą. Kiek vėliau atsirado gandų ir apie tais laikais Romoje veikusios nusikaltėlių gaujos „banda della Magliana“ dalyvavimą merginos pagrobime. Tačiau Italijos prokuratūrai nepavyko nei nustatyti, kad mergina tikrai buvo pagrobta, nei patvirtinti jos dingimo fakto sąsąją su pasikėsinimu į popiežiaus gyvybę. Iki šios dienos taip ir liko neaišku, koks buvo vargšės merginos likimas.

Naujas gandas kilo šiomis dienomis, kai buvo minimos Emanuelos Orlandi dingimo 25 metinės. Iš prokuratūros į spaudą nutekėjo žinia, kad Emanuelos Orlandi bylą tiriantiems prokurorams prisistatė minėtos anais laikais Romoje veikusios gaujos „banda della Magliana“ vadeivos meiluzė Sabrina Minardi. Pasak jos duotų

parodymų, tai arkivyskupas Marcinkus, tuometinis Vatikano banko vadovas, paprašęs gaujos vadeivos pagrobti Emanuėlą Orlandi. Vėliau mergina buvusi nužudyta ir kartu su kitu pagrobtu nužudytu vaiku užbetonuota viename miestelyje netoli Romos.

Spaudai tai iš tiesų didelė sensacija. Visi puolė šaukti apie baisųjį Marcinkų ir tik nedaugelis atkreipė dėmesį į tai, jog dvejų vaikų, apie kuriuos kalbama minėtos moters parodymuose, dingimo datos skiriasi maždaug dešimčia metų. Prokuratūra skeptiškai vertina šiuos parodymus, nors pažadėjo reikalą atidžiai iširti. Įskaudinta ir Orlandi šeima, kurios vardu apgailestavimą dėl spaudos lengvabūdiškumo pareiškė dingusios merginos sesuo.

Pareiškimą paskelbė ir Šventojo Sosto spaudos salė. Jame pirmiausia apgailestaujama, jog iš prokuratūros į spaudą patenka nepatikrintos žinios, kurių konfidencialumą prokuratūra privalo saugoti. Reiškiamas taip pat apgailestavimas, kad be elementaraus kritiškumo skelbiami kaltinimai, kurių pažėrė visiškai nepatikimas asmuo. Be to, baisūs kaltinimai metami mirusiam žmogui, negalintiam reaguoti į šmeižtą. Toks sensacijų vaikymasis niekaip nesuderinamas nei su rimtumu, kurio pagrįstai tikimasi iš žiniasklaidos, nei su profesine etika.

Tai pasakytina ir apie „Lietuvos Rytą“ publikaciją, kurioje ne tik nekritiškai pakartota visa „sensacija“, bet susidaro įspūdis, kad viskas dar ir sąmoningai „pagražinta“ bulvarinei spaudai būdingu sodriu stiliumi.

Parapijos gyvenimo atspindžiai

Džiugi žinia

Birželio 24 d., šv. Jono Krikštytojo dieną, VYTAS BANCEVIČIUS už tvirtą tikėjimo liudijimą ir ištikimybę Bažnyčiai bei aktyvų dalyvavimą Kristaus Prisikėlimo parapijos gyvenime yra apdovanotas Kauno arkivyskupijos „Švč. M. Marijos Šiluvoje“ medaliu.

Vytas Bancevičius yra aktyvus Kristaus Prisikėlimo parapijos iniciatyvų, rengiant įvairius kultūrinius, sakralinius renginius parapijoje, rėmėjas.

B. Vasylienė

Šv. Jono Krikštytojo - Kauno arkivyskupijos globėjo - iškilmė

Mūsų parapijai teko didelė garbė kartu su visa arkivyskupija švęsti šv. Jono Krikštytojo, Kauno arkivyskupijos globėjo, iškilmę.

Birželio 24 d. į Paminklinę Kristaus Prisikėlimo parapiją rinkosi ne tik parapijos, bet ir visos arkivyskupijos tikintieji. Pirmą kartą atvykusieji iš nuostabos negalėjo atitraukti akių nuo Prisikėlusiojo, smalsiai dairėsi aplink, ne-

drašiai fotografavo, girdėjosi susižavėjimo šūksniai: „Kokia nuostabi bažnyčia! Kaip čia gražu!“

11 val., skambant giesmei „Mes ateinam prie altoriaus“, Kauno kunigų seminarijos klierikų būrelis, apie 50 kunigų, prelatai, monsinjorai, vysk. J. Ivanauskas, vysk. emeritas J. Preikšas ir arkivysk. S. Tamkevičius SJ artėjo prie altoriaus. Šv. Mišioms vadovavo arkivyskupas S. Tamkevičius SJ.

Homilijoje jis sakė: „Šv. Jono Krikštytojo iškilmė vyksta ruošiantis Šiluvoje jubiliejui, ir noriu, kad ši šventė pasitarnautų mūsų dvasiniam pasirengimui sutinkant šį jubiliejų“. Jis sugretino šv. Jono Krikštytojo ir Švč. Mergelės Marijos apsiareiškimo Šiluvoje misijas. Jono Krikštytojo misija - pakviesti žmones į atgailą, paruošti žmones Mesijo atėjimui, todėl jis ragino žmones atsiversti, persikeisti. Pasirodžiusi Šiluvoje Švč. M. Marija taip pat ragino žmones pasikeisti ir garbinti jos Sūnų, sakydama: „Anksčiau čia buvo garbinamas mano Sūnus, o dabar čia ariama ir sėjama“, t. y. rūpinasi tik žemiškai-

siais dalykais. Dievo garbinimas nėra tik maldos ir adoracijos - tai vidinis nusistatymas. Štai jau eina antri pasirodymo jubiliejui metai, įvyko daug renginių, o kai kurie jau pradėjo dūsauti, kad jų net per daug. Tačiau svarbiausia, ar šie renginiai paliečia mūsų sielas, ar perkeičia mus,

Nukelta į 4 psl.

Atkelta iš 3 psl.

ar atrado Jėzus mummyse viltį? Jei ne, tai tik sukeliamos dulkės, kurioms išsisklaidžius, nieko nebelineka. Žmogus gali pavargti, tiek apsiprasti, kad net Eucharistijos priėmimas gali tapti kasdienybe, eiliniu įvykiu, po kurio išėjus iš bažnyčios pradedamos apkalbos, šmeižtai ir t.t.

„Pamąstykite, - kreipėsi arkivyskupas į tikinčiuosius, - kaip ruošiatės priimti Švč. Komuniją? Ar tikite, kad Eucharistinėje duonoje yra Kristus? Jei taip, ar pasiruošiate Jį sutikti kaip brangų svečią? Ar tik skubate, laukiate, kad greičiau baigtųsi šv. Mišių auka ir tuoj pat bėgate savo reikalų tvarkyti?“

Arkivyskupas kreipėsi ir į kunigus, kad jie taip pat turi atsakingai ruošti daryti sąžinės sąskaitą, aukoti šv. Mišias, nes jų skubėjimas neigiamai atsiliepia tikintiesiems. Jis taip pat padarė pastabą tikintiesiems, kad perdėtai nedemonstruoti savo tikėjimo, nes kartais atsiklaupimas, ypač primant Švč. Komuniją, tarsi sako: „Žiūrėkite, aš esu tikrasis katalikas, o visi kiti esate niekai!“ Svarbiausia priėmę Švč. Komuniją mes turime stengtis keistis į gera.

Homiliją arkivyskupas baigė šiais žodžiais: - Šiandien skaitėme pranašo Izaijo ištrauką: „Ir aš esu pagarbintas Viešpaties akyse, o mano Dievas yra mano jėga“ (Iz 49, 5). Jis kalbėjo tuomet, kai Izraelis išgyveno sunkų laikotarpį. Šiandien tą patį išgyvename ir mes - sunkiai ir atkakliai ieškome pinigų ir tikintysis ne visada pajėgus stovėti šalia Kristaus. Šiluvos Švč. M. Marija kviečia mus neužmiršti jos Sūnaus, o visa kita bus pridėta.

Prieš palaiminimą arkivyskupas pasveikino visus Jonus, o prelatas V. S. Vaičiūnas tarė sveikinimo kalbą vysk. J. Ivanauskui, Sumos choras sugiedojo lotyniškai „Ilgiausių metų“.

Po šv. Mišių visi kunigai ir didelė dalis tikinčiųjų nuskubėjo į konferencijų salę, kur vyko arkivyskupijos ataskaitinis susirinkimas, buvo įteikti apdovanojimai.

Konferenciją vedė arkivyskupijos sielovados programų vedėja Vaida Spangelevičiūtė. Pirmiausia ji pristatė aštuonerių metų Ivetą Ivanauskaitę, kuri susirinkusius pasveikino giesmele „Kiekvieną dieną aš pradėdau maldele: Angele, angelėli baltas...“. Baltai pasipuošusi mergaitė pati atrodė kaip angelėlis. Ji švelniu balse liu nuskaidrino, suvirpino sielas.

Po to buvo arkivyskupijos renginių fotoreportažas: tai vaizdai iš Šiluvos Švč. M. Marijos paveikslų kopijos piligriminio žygio po arkivyskupijos parapijas, Eucharistinių kongresų, piligriminių žygių į Šiluvą, II Sinodo, Mariologinių kongresų, Tautų Sekminių Šiluvoje, arki-

vyskupijos Eucharistinio kongreso, Devintinių procesijos nuo Kristaus Prisikėlimo bažnyčios į Jono Pauliaus II aikštę, bažnytinių iniciatyvų pristatymo Arkikatedroje.

Po šio reportažo, mažajai solistei Ivetai sugiedojus giesmelę: „Ugnelei, kuri tau dega širdy, gėsti neleiski“, arkivyskupas nuodugnai peržvelgė arkivyskupijos veiklą. Jis atkreipė dėmesį į tai, kad nuo arkivyskupijos susikūrimo dienos nebuvo tiek daug renginių, kiek jų įvykiu ruošiantis jubiliejui. „Nežinau, ar tai sutapimas, bet Kauno mieste jau yra penkios katalikiškos mokyklos ir dar laukia eilės. Matyt švietimo institucijos suprato, kad be dvasinio atsinaujinimo reformos nebus“, - kalbėjo arkivyskupas.

Toliau jis palietė kai kurias keliančias nerimą problemas. Pirmiausia, kad daug lietuvių išvažiuoja į užsienį užsidirbti pinigų, paliekami vieni vaikai, padaugėjo skyrybų. Antra - sumažėjo pašaukimų į kunigystę. Žinoma, sekuliarioje visuomenėje tuo stebėtis nereikia. Tačiau kunigų poreikis šandien didelis - padaugėjo vestuvių, krikštų, taip pat reikia kapelionų katalikiškoms mokykloms, stovykloms. Iš užsienio taip pat reikalauja atsiųsti bent vieną kunigą, kad būtų aukojamos šv. Mišios lietuvių kalba. Trečioji problema - sumažėjo tikybės mokytojų, nors Kaune turime labai geras sąlygas jiems paruošti. Tam irgi reikia pašaukimo, nes apskritai dirbti mokykloje šiais laikais labai sunku.

Baigdamas kalbą arkivyskupas palinkėjo visiems gerai pasiruoti Šiluvos jubiliejui. Tai bus visos Lietuvos labai didelė šventė, vargu ar Šiluva tokią kada nors regėjo.

Toliau vyko aktyviausiųjų, uoliausiųjų, stropiausiųjų kunigų bei tikinčiųjų apdovanojimai. Arkivyskupijos Šiluvos Švč. M. Marijos medaliu buvo apdovanota 15 kunigų ir 8 pasauliečiai. Tarp jų buvo ir Kauno apskrities administratorius Vytautas Bancevičius, Kristaus Prisikėlimo parapijos įvairių iniciatyvų bei renginių rėmėjas. Taip pat buvo įteiktos dvi „Bažnyčios kronikos“ fondo premijos bei padėkos raštai keturioms mokinėms už geriausius piešinius, pristatytus parodai „Švč. M. Marijos apsiereikimas Šiluvoje“.

Arkivyskupas dar kartą pasveikino ir padėkojo vyskupui Jonui Ivanauskui už nuodirbų darbą: „Su juo labai labai gera dirbti!“ - pasidžiaugė arkivyskupas.

Konferencija baigėsi mažosios Ivetos atliekama giesmele „Mažas aš paukštelis, skirta man skrajot“.

Ekskursija po Suvalkiją

Saulėtą birželio 18-osios rytą pagyvenusių žmonių sambūrio nariai išvyko į Sūduvos žemę. Pirmasis sustojimas - Pilviškiuose. Čia mes aplankėme naujai atstatomą bažnyčią. Mus mielai sutiko ir papasakojo apie bažnyčios istoriją klebonas Algirdas Žukauskas.

Iš Pilviškių mes pasukome V. Kudirkos tėviškėn. Prie kėlėlės mus pasitiko Vilkaviškio krašto tyros muziejaus direktorius Antanas Žilinskas, papasakojo apie žymaus lietuvių gyvenimą ir šios sodybos istoriją. Nedidelėje kėlėleje, apžiūrėdami eksponatus, tarsi pajautėme Vinco Kudirkos gyvenimo laikų dvasią. Taip pat aplankėme senas Paežerių kapinaites, kur palaidoti Vinco Kudirkos tėvai. Nuo čia labai netoli ir Mažučių šaltinėlis. Tad kaip nesustoti? Čia pastatyta Marijos Malonių versmės koplyčia, pievoje rymo Jėzaus gyvenimo medžio skulptūros ir paminklinis akmuo poetei Juzei Augustaitytei - Vaičiūnienei.

Vilkaviškyje aplankėme naujai atstatytą Švč. Mergelės Marijos apsilankymo katedrą, kuri siemet švęs 10-ąsias konsekavimo metines, taip pat Jono Basanavičiaus ir Vinco Kudirkos paminklus. Iš čia mes pasukome Bartninkų link. Bartninkų bažnyčia, kurioje buvo pakrikštytas J. Basanavičius, sugriauta, stūkso tik jos griuvėsiai, primindami kokias žaizdas mums paliko karas. Mes pasimeldėme, kaip ir visi bartninkiečiai, mažoje jų bažnytelėje.

Ožkabiliuose apžiūrėjome Lietuvos ažuolui Jonui Basanavičiui skirtą ekspoziciją atstatytoje sodyboje, vaikščiojome po Atgimimo ažuolyną, kuriam kitais metais jau sukaks dvidešimt metų. Mus lydėjo muziejaus fondų saugotojas Sigitas Plečkaitis ir labai įdomiai pasakojo, atskleisdamas J. Basanavičiaus gyvenimo istorijos puslapius. Nepajutome, kad jau ir dienos popietė, tad buvo labai miela susėsti J. Basanavičiaus sodybos kluone ir čia turėti agapę.

Daugelis buvo girdę istoriją, kaip raudonieji okupantai Budavonės girioje nukankino tris kunigus, tad sustojome ir nusilenkėme jiems prie paminklo nukankinimo vietoje, o Vilkaviškyje prie jiems skirto paminklo katedros šventoriuje.

Paskutinis mūsų sustojimas - Paežerių dvare. Buvome sužavėti dvaro grožiu, bet nuliūdinti, kad jis buvo labai suniokotas sovietinės okupacijos metais. Taip pat daug sužinojome apie Sūduvos žemę, apžiūrėję čia įsikūrusį Vilkaviškio krašto tyros muziejų.

Pilni įspūdžių, truputį ir pavargę, bet su dainomis grįžome į Kauną.

Rima Lipšienė

Svečiuose - Kaltinėnų jaunių choras „Liepsnelė“

Birželio 22-osios sekmadienį Paminklinėje Kristaus Prisikėlimo bažnyčioje šv. Mišių metu giedojo Kaltinėnų bendruomenės jaunių choras „Liepsnelė“, kurio vadovas - Gražvydas Gasparavičius. Po šv. Mišių konferencijų salėje susirinkusiems jaunosios choristės padovanojo gražų koncertą. Ir ne vienas nusistebėjo čia pamatęs tik keturiolika mergaičių, nes, klausantis jų šv. Mišių metu, atrodė, kad gieda kelios dešimtys choristės.

„Dabar nusprendžiau eiti paskui Kristų, negrįžti atgal...“, - giedojo „Liepsnelės“ mergaitės. Dėkodami už džiaugsmą teikiantį koncertą, linkėjome Kaltinėnų bendruomenės jaunosios choristėms ir ateityje nepamiršti šių prasmingų giesmės žodžių ir tvirtai eiti pasirinktu gyvenimo keliu.

Laikraščio redakcijai rašyti parapijos raštinės adresu: Laikraščiai „Prisikėlimas“, Žemaičių 31 b, Kaunas. Tel. (8-37) 229222

El. paštas: prisikelimas@kaunas.lcn.lt, internetinis adresas: www.prisikelimas.lt

Vyr. redaktorius parapijos klebonas, dekanas monsinjoras Vytautas Grigaravičius; redakcijos nariai: Gediminas Žukas, Aldona Narušienė, Birutė Vasylienė, Adolfa Dauksienė, Dalė Starkutė.

Kauno Kristaus Prisikėlimo parapijos pastoracinės tarybos laikraštis